

СТАНОВИЩЕ

**за научните трудове и учебната дейност
на доц. д-р Константин Божилов Кукушев,
представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност
„професор”
в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”
(05.08.02 „Музикознание и музикално изкуство”), обявен в ДВ бр. 69 от
11.09.2012 г. за нуждите на катедра „Изкуства” към Архитектурния
факултет на ВСУ „Черноризец Храбър”**

Разработил: доц. д-р Горица Найденова Найденова-Йосифова
Институт за изследване на изкуствата – БАН, НМА „Панчо Владигеров”
(професионално направление 05.08.02 „Музикознание и музикално
изкуство”)

Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция № 6 към Наредба № 3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър”. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

За участие в конкурса кандидатът доц. д-р Константин Кукушев е представил списък от общо 12 научни публикации (сред които 1 монография, 1 учебно помагало и 10 научни статии и доклади), 5 музикални композиции, както и свидетелства за експертната дейност на кандидата (рецензии и др.) и за музикалноизпълнителската му активност като ръководител на Камерния оркестър на варненските учители „Анима” при Община Варна.

Представените от доц.д-р Константин Кукушев материали показват много широк спектър от активности (научни публикации, интензивна педагогическа дейност, диригентска и композиторска активност), които на пръв поглед е трудно да бъдат обединени и разгледани заедно.

Същевременно обаче за мен се оказа невъзможно да спазя изискването в предоставения ми от ВСУ образец за становище за разделно разглеждане на научните и на педагогически насочените публикации на кандидата. И едните, и другите са приноси и в научно, и в педагогическо отношение, при това по един удивително сходен начин. Без да имам лични впечатления от преподаването на доц.д-р Кукушев и съдейки само по приложените по конкурса материали, с много голяма степен на сигурност мога да кажа – педагогическата му практика е дълбоко фундирана в солидната му теоретична подготовка (получена при музиковедското му образование от Ленинградската, днес Петербургска консерватория, но и развивана впоследствие с непрекъснатата му музиковедска и музикална активност), а научната му работа е провокирана и, бих казала, „оплодена” от дългогодишния преподавателски опит.

Ще коментирам тук като пример посоченото като педагогическо помагало издание „Към теорията на музикалното изкуство” и монографичното изследване „Ритъм и мелодия”. И в двете книги личи забележителна ерудиция. Първо, тя е музикална, научна, теоретична ерудиция, което означава задълбочено познаване на литературата по разглежданите теми, прецизно позоваване на източници, коректното им критично четене и предаване в собствения текст. Но в този случай „ерудиция” значи и способност да се търсят и постигат по-обща исторически и естетически препратки, теоретичният проблем да бъде поставен в по-широкия контекст на времето, в което той по един или друг начин е бил решаван. Това прави и от двете книги увлекателни, изключително дружелюбни четива, които обаче в никакъв случай не профанират и не опростяват сложната материя, с която боравят. Дори напротив – те въвеждат читателя (студент) неусетно в много сериозни и дори в, доколкото ми е известно, незасягани досега в учебната ни литература въпроси на музикалната теория и практика от миналото или от

нашето съвремие. Това е и първият принос на Константин Кукушев – имаме остра нужда от осъвременени, актуални музикалнотеоретични учебници и с тези две издания е попълнена една сериозна липса в нашето висше музикално образование.

Същевременно и двете издания са равностойно значими и ценни по отношение на своята научна проблематика. Тъй като едно становище не предполага обстойно разглеждане на конкретните приноси, ще си позволя да изтъкна един от най-сериозните от моя гледна точка: за пръв път теорията на българската народна музика, изградена най-вече от Стоян Джуджев, е вписана като равностойна и неразделна част от една възможна и в исторически план проследена обща европейска музикална теория. Може да се каже, че с това е сбъдната една професионална мечта на музикалните ни фолклористи от първата половина на ХХ век, които именно чрез разкриването на теоретичните основи на музикалния ни фолклор са се стремили да го докажат като една от ценностите на европейската култура.

Все така в посоката на търсене на новия поглед или на реалното място на ценностите от миналото са и онези научни статии на Константин Кукушев, свързани не с музикалнотеоретични проблеми, а с исторически проучвания на музикалното битие във Варна. По странен на пръв поглед начин за мен тук се свързва логически и активната му концертна дейност у нас и в чужбина като диригент на Камерния оркестър на варненските учители „Анима” (един любителски състав, в чиито програми виждаме отново висока самовзискателност и желание за въздигане на ценностите на българската и европейската класика); също и „строгите” във формално и стилово отношение композиции.

Всичко, казано дотук, ми дава основание да обобщя – Константин Кукушев е личност, която живее, работи и твори с ясното усещане за просветителство във възможно най-добрия смисъл на тази дума. Универсалистката просветителска нагласа именно обуславя и

структуралистко-класификационната, еволюционистка научна парадигма на научната му работа, която се оказва изключително ценна и полезна база за една плодотворна преподавателска дейност. И това резултира в създаването на трудове, които ще подпомогнат в значителна степен много преподаватели по музикална теория във висшите учебни заведения. Ето тук е и препоръката, която ще отправя – неотложна необходимост е тези трудове да бъдат широко огласени сред научните и преподавателските среди.

*След обстойно запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, давам своята **положителна** оценка и **препоръчам** на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър“ да избере доц.д-р Константин Кукушев да заеме академичната длъжност „професор“ в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“.*

3 декември 2012 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Горица Найденова)